Poczta opłacona z góry. Cena 25 groszy.

GŁOS EWANGELICKI

PISMO TYGODNIOWE POŚWIĘCONE SPRAWOM KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO W POLSCE.

Organ szerszych warstw ewangelików polskich, przy udziale ks. ks. profesorów: *Ed. Burschego, A. Suessa, ks. seniora Gloeha* — z Warszawy, *ks. W. Galstera* ze Starej Iwiczny, *ks. J. Winklera* z Pilicy, *ks. kapelana A. H. Figaszewskiego* z Brześcia n/Bugiem, *prof. gimnazjum im. M. Reja, Dra O. Bartla, prof. gimn. zgierskiego A. Wojgelta.*

Cena prenumeraty: wraz z przesyłką pocztową 3 zł. kwartalnie. Pojedyńczy numer 25 groszy.

Adres Redakcji i Administracji: WARSZAWA, ks. senior F. GLOEH, ul. Puławska Nr. 4.
Prócz administracji prenumeratę przyjmuje: w Warszawie, księgarnia W. Mietke, Wspólna 10. Księgarnia. G. Szylinga, Szpitalna 10. w Łodzi, księgarnia Rennera Piotrkowska 65.

Wychodzi raz na tydzień w niedzielę.

Ogłoszenia: Kolumna zawiera 4 szpalty ogłoszeń. Za wiersz nonparelowy po tekście 20 groszy w tekście 40 groszy.

Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności Nr. 1508.

Rok XVII. **WARSZAWA, dnia 20 grudnia 1936 r.** **Nr. 51.**

Ks. A. G.

KRÓL CHWAŁY IDZIE

Ps. 24. 7 — 10.

Błogosławiony czas adwentowy zbliża się do końca. Za dni kilka rozlegnie się radosne zwiastowanie anielskie: Narodził się wam Zbawiciel, który jest Chrystus Pan". I to, na co tęsknie czekały pokolenia całe, co przepowiadali prorocy, to się ziści w oną cudną noc betleemską.

I my przeżywamy adwent, i do nas rozlega się zwiastowanie prorockie, i do nas przemawia słowo Boga Żywego: „Oto Król twój idzie". Idzie Jezus, Król Chwały, Pan Zastępów idzie. Czemże jest dla nas to zwiastowanie prorockie? Czy odczuwamy całą doniosłość i całą głębię treści tego zwiastowania?

Adwent, to jakiś inny czas, to czas niezwykły. Adwent, to czas radości, to czas pociechy, to czas nadziei, to czas spełnienia obietnicy; dlatego czas poważnego radowania się, poważnego oczekiwania i poważnego przygotowania się. Adwent to inny czas, niezwykły czas. Czy dla wszystkich? Jakże wielu dziś jest takich, którzy obok niego przechodzą obojętnie. Jakże wielu jest takich, dla których ten czas roku kościelnego nie różni się niczem od innych okresów? Jakże jest wielu, którzy nie zdają sobie wogóle sprawy, że jest adwent i co to jest adwent? Dlaczego tak jest, że radości, nadziei, pociechy nie odczuwają? Dlaczego tak jest, że ten czas przechodzi im bez większego wrażenia? Oto dlatego, że nie wiedzą, co to jest zwiastowanie adwentowe: „Oto Król — twój idzie". „Król Chwały idzie" — tego nie znają i nie rozumieją.

Król idzie. Co za Król? Król Chwały. Jakiej Chwały? Bożą Chwałą opromieniony Bóg, Syn Boży. Jezus Chrystus jest On Król Chwały. A któż to jest Jezus Chrystus? I oto jest najważniejsze pytanie: kim jest dla ciebie Jezus Chrystus? Czy zastanawiałeś się już nad tym pytaniem? Czy dałeś sobie na nie odpowiedź. Od tego pytania i odpowiedzi zależy zrozumienie adwentu, błogosławieństwo adwentu. Od tego pytania i odpowiedzi zależy, czy adwent będzie dla ciebie radością, oczekiwaniem, pociechą, i nadzieją. Kim jest Jezus Chrystus? On, który idzie do ciebie i do mnie, do nas wszystkich, kimże jest? Oto Chwała Jego nie z tego świata, i królestwo Jego nie z tego świata. Chwała Jego Boża, jako jednorodzonego Syna Bożego, a królestwo Jego w niebie. On jest twoim Zbawicielem, który przyszedł, przyjąwszy na się postać ludzką, by Ciebie i mnie wyrwać z mocy grzechu, władzy szatana i śmierci. Przyszedł, by nas uczynić dziedzicami bożymi Bożego królestwa. Przyszedł, by opromienić nas chwałą bożą i podnieść do rzędu dzieciąt bożych. On, Król Chwały, Jezus Chrystus idzie. Przychodzi i dziś do Ciebie i puka do serca twego bram. Czy słyszysz to pukanie? Czy rozumiesz całą doniosłość i dostojeństwo tego faktu? Jest że Jezus dla ciebie Zbawicielem? Jest że dla ciebie Królem Chwały? Niechże podniosą się bramy serca twego, aby mógł wejść On, Król Chwały? Niech serca wielu nie będą bramami obojętności zamknięte dla zwiastowania adwentowego: „Król Chwały idzie", ale niech się podniosą wierzchy tych bram, niech wiara z nich na powitanie króla wyjdzie i niech Król Chwały Jezus Chrystus w nich obierze swe mieszkanie. A wtedy adwent będzie dla nas błogosławieństwem, radością, nadzieją i pociechą, a on cud nocy betleemskiej skarbem najdroższym i największym. Amen.

Składajcie ofiary na pomoc zimową bezrobotnym. Konto P. K. O Nr. 70-200.

Po ustawie kościoła

2. Niepotzebna i szkodliwa wrzawa.

Ustawa kościoła wywołała duże zaniepokojenie i narobiła wiele hałasu i wrzawy. Nie odmawiamy nikomu prawa krytyki. Niejeden artykuł lub punkt ustawy słusznie może budzić zastrzeżenia. I my te zastrzeżenia podnosiliśmy. Ale krytyka musi być rzeczowa i odpowiednia tak co do treści jak co do formy. Tymczasem krytyka ta przemieniła się w wrzawę, nieodpowiednią ani co do formy ani co do treści.

Niestety trzeba stwierdzić, że w walce przeciw ustawie kościoła nie przebierano w środkach i posługiwano się metodami pożałowania godnymi i przynoszącymi ujmę kościołowi tak na wewnątrz jak na zewnątrz. Głoszono szeroko, tak że nawet Polacy ewangelicy byli zaniepokojeni i że nawet w szkole było trzeba te rzeczy niejednokrotnie prostować, że ustawa wprowadza język polski jako język nabożeństwa i że już nie będzie nabożeństw niemieckich. Tymczasem ustawa mówi w artykule 37 tylko o języku urzędowym i jest nawet tak liberalna, że wyraźnie pozwala w stosunku do osób i instytucyj, zwracających się do władz i urzędów kościelnych w języku niepaństwowym odpowiadać w języku petenta. Więc gdzież tu mowa o języku nabożeństw? I cóż ta ustawa wprowadza nowego do istniejących i już stosowanych norm i zwyczajów? Głoszono, że składki na kościół przez parafian wpłacane zabierać będzie państwo i że dlatego szkoda je wpłacać. Ale gdzie są w ustawie podstawy do takich przypuszczeń i zarzutów? Jakaż musiała to być agitacja, która zdołała wmówić takie rzeczy nawet ludziom inteligentnym? Czy takie metody walki, wprowadzające niesłychany zamęt pojęć nie muszą się szkodliwie odbić na życiu kościelnym i na stosunku parafian do kościoła? Na terenie Łodzi operowano obficie argumentem, znanym już z poprzednich napaści na Polaków ewangelików, że polski zbór, któremu ustawa przyznaje prawa parafii, zabierze jeden z kościołów, najpewniej kościół św. Jana. Trzeba się pytać: Kto i na jakiej podstawie takie najzupełniej nieprawdziwe rozsiewa pogłoski? Komu zależy na mąceniu stosunków i sianiu niechęci? Czy takie metody agitacji nie są szkodliwe dla kościoła? Czy nie muszą one zachwiać zaufania w duszach parafian, którzy się przecież dowiedzą, że argumenty te, któremi operowano, są nieprawdziwe?

Nie można także autorów tej agitacji uwolnić od zarzutu, że członków kościoła a nawet członków kolegiów kościelnych nie informowano należycie. Już dzisiaj słyszymy, że członkowie kolegiów, przeczytawszy ustawę, wyznają: „Gdybym był wiedział, że ta ustawa jest taka, nie byłbym przeciw niej protestował". Czy sprawa tak poważna nie wymagała więcej spokoju i umiaru?

Powoływano się w walce przeciw ustawie na Lutra, na istotę naszego kościoła, głoszono, że ustawa ta jest sprzeczna z duchem Lutra i z zasadami kościoła ewangelickiego i t.p. Lecz nie powiedziano, na czym ta niezgodność ma polegać, i niesposób w ustawie się tego dopatrzyć. Wiadomo przecież, jaki był stosunek Lutra do władzy świeckiej i jak wygląda stosunek luterskich kościołów do władz państwowych różnych krajów. Czy to więc nie było świadomem wprowadzaniem w błąd opinii ewangelickiej?

Pożałowania godną rzeczą było także to przeniesienie sprawy ustawy kościoła z dziedziny religijnej w dziedzinę polityki, to rozmazywanie sprawy w pismach politycznych, to mięszanie się w tę sprawę czynników niekościelnych, co się przyczyniało do zaognienia sytuacji. Pożałowania godny był także nieodpowiedni i niegodny stosunek do Państwa Polskiego, któremu zarzucano łamanie Konstytucji i które w tej kampanii traktowano tak, jak gdyby ono czyhało na zgubę kościoła ewangelickiego. I to działo się w czasie, kiedy o miedzę państwo totalne z kościołem wcale się nie liczy i które jednym ukazem zniosło odrębność i samodzielność kościołów krajowych. Szkoda, że tu zapomniano o zasadach kościoła ewangelickiego, na które się gdzieindziej tak skwapliwie powoływano. Pożałowania godne było to roznamiętnienie, nielicujące z powagą kościoła, które doprowadziło do kilkakrotnej konfiskaty pism niemieckich, co kościołowi ewangelickiemu na pewno w opinii społeczeństwa nie przysporzyło szacunku i poważania.

Gdy więc teraz po ogłoszeniu ustawy spoglądamy wstecz na upłynione tygodnie walki o ustawę, to musimy powiedzieć, że stało się źle, że ta nieuzasadniona i nierzeczowa walka kościołowi zaszkodziła tak w opinii własnej jak w opinii postronnych. Trzeba się dziwić i żałować że po stronie przeciwnej nie znaleźli się ludzie dostatecznie dojrzali, trzeźwo oceniający sytuację, miłujący kościół nad wszystkie inne sprawy, którzyby w imię dobra kościoła byli powiedzieli: Quod non!

To jest nauka na przyszłość. Powtarzamy, że nie wszystko w ustawie tej uważamy za idealne i że pod niejednym względem rozumiemy żal strony przeciwnej. Ale mimo wszystko musimy stwierdzić, że taka walka przeciw ustawie była szkodliwa i taka rzecz w kościele naszym powtórzyć się nie powinna.

Ks. Karol Kotula.

KS. FELIKS GLOEH.

Wrażenia ze Słowacji

V.

Wracam jeszcze do przyjazdu prezydenta Dra Benesza na uroczystości protestanckie do Liptowskiego Św. Mikolasza. Było to dla protestantów słowackich wyróżnienie nieladal I my, protestanci Polacy, możemy się poszczycić uznaniem i życzliwością ze strony naszego Rządu; a słowa Prezydenta Mościckiego, wypowiedziane do będących na audjencji przedstawicieli kościołów skandynawskich: — „Tolerancja, to za mało. U nas w Polsce jest poszanowanie wszystkich religij (Achtung)" — zapiszą się na najpiękniejszych kartach kościoła naszego w Polsce. — Wspominamy ze szczerą wdzięcznością udział osobisty Pana Prezydenta w roku 1930 w nabożeństwie w kościele warszawskim. Rozumiemy przeto doskonale, jaka duma rozpierała piersi Słowaków ewangelików i jak biły ich serca, gdy prezydent ich państwa Dr. Benesz — specjalnie przybył z Pragi do Liptowskiego Św. Mikolasza i wygłosił mowę — w języku słowackim. Mowę jego podajemy mniejwięcej dosłownie.

„Dziękuję Wam serdecznie — mówił Prezydent Benesz — za miłe powitanie. Jestem rad, że mogłem przybyć do was w takim dniu, który jest dla was uroczystym jubileuszem. Na innem miejscu już oświadczyłem, że chcę być prezydentem wszystkich obywateli. Jakżebym tedy nie mógł nie wiedzieć o tem wielkiem znaczeniu, które miał wasz kościół i biskup, nie tylko dla życia religijnego, ale i narodowego Słowacji, oraz o tem znaczeniu, które posiada dla Słowacji Liptowski Św. Mikolasz i jego życie. — Trzanowskiego „Cithara Sanctorum" jest symbolem tego znaczenia. Ten to wasz śpiewnik jest symbolem tradycyjnych związków czeskosłowackich i czeskosłowackiej wzajemności.

„Jerzy Trzanowski, rodem z Cieszyna, za młodu uczył się w Czechach, a po Białej Górze, jak wielu innych emigrantów ewangelickich, przybywa na Słowację. Wielu, którzy wyemigrowali po Białej Górze do Prus, do Polski i gdziekolwiek indziej — dla narodu przepadli, tak, że po nich zostały czeskie mogilne kamienie; po Trzanowskim zaś pozostał znany kancjonał, który stał się podstawą waszego życia religijnego

dla kilku generacji; po Trzanowskim pozostała u ludu słowackiego żywa tradycja wspólnoty z narodem czeskim.

„Jest to dowodem, że tu były oddawna przyrodzone podstawy naszej jedności narodowej. A gdyby tego nie było i po Trzanowskim pozostałoby dzisiaj tylko historyczne wspomnienie, nie byłoby tutaj tego żywego dzieła, którego trwałej żywotności dowodzi obecna wasza uroczystość.

„Liptowski Św. Mikolasz i Liptów ma dla naszego narodu jeszcze z innej strony wielkie znaczenie. Wspominając z wdzięcznością imię Michała Miłosława Hodży, złożyłem wieniec na jego mogile. W maju 1848 roku — Jan Francisci na wielkiem zgromadzeniu przedłożył znaną swoją rezolucję o prawach Słowacji i sformułował w niej dojrzały dla całego tego kraju program polityczny. Prawie w 70 lat później, gdy wielka światowa wojna była w pełni, i kiedy nie wiedziano, że tak prędko osiągniemy swój cel, jak się później okazało, — był to znowu Mikolasz, w którym kilku statecznych Słowaków w maju 1919 roku ogłosiło proklamację czeskosłowackiej jednoty, jako logiczny skutek walk.

„Wiem, że jesteście z tego wszyscy dumni. I gdy tak w swej podróży po Słowacji objeżdżam wszystkie przez was czczone pamiątkowe miejscowości, nie mogłem i nie chciałem ominąć Liptowskiego Św. Mikolasza. Więc przybyłem tu, aby okazać należną wdzięczność i uznanie dla Waszej pracy w przeszłości, a także i w dobie obecnej.

„Powtarzam, macie tu, przyjaciele, sławne miejscowe reminiscencje, sławne na całą Słowację, sławne dla nas wszystkich, i z tego możemy być wszyscy dumni!

„Życzę Wam, abyście tu żyli szczęśliwie i spokojnie, i ufam, że w następnych latach zobaczymy się tu częściej".

Niejeden z Czytelników zapewne się zainteresuje mową na którą odpowiadał Prezydent Benesz, a którą wygłosił ks. Biskup Dr. Czobrda.

Ks. Biskup Dr. W. Czobrda powitał Prezydenta Dra Benesza słowy następującemi: „W swem krótkiem powitaniu pragnę Wam, Panie Prezydencie, dać wyraz naszej uprzejmej wdzięczności za to, żeście w swej podróży, — i to wbrew pierwotnemu programowi — znaleźli czas, by do nas zawitać, i to akurat na dzień naszych znakomitych jubileuszowych uroczystości kościelno-narodowych, z powodu 300-lecia Tranosciusa, księgi naszych słowackich ewangelickich pieśni.

„Niezmiernie cenimy tę Waszą wśród nas obecność, bowiem jest ona dla nas dowodem, że Wy, Panie Prezydencie, umiecie ocenić wielkie i żywotne dzieło naszego Trzanowskiego, które dotychczas ani pod względem kościelno-narodowym, ani pod względem kościelno-religijnym nie jest jeszcze należycie ocenione; jest nam Wasza obecność też dowodem, że Wy — w kościele ewangelickim na Słowacji widzicie i uznajecie nie tylko czynnik moralno religijny, ale i narodowo-polityczny.

„Panie Prezydencie!

„Nie raz raczyliście podczas swojej tej to podróży dać wyraz temu, jakie znaczenie ma Słowacja dla całej Czeskosłowackiej Republiki. Raczcie mi dozwolić z innej strony przedstawić znaczenie słowackiego kościoła ewangelickiego dla Republiki. Od mogiły Stefanika na Bradle — wiodła Was droga do pomnika Stuhra w Modrej, a dziś przybywacie do Liptowskiego Św. Mikolasza, gdzie w pobliżu ewangelickiego sierocińca spoczywają prochy męczennika za sprawę słowacką: bojownika, pracownika i wygnańca Michała Miłosława Hodży. Mogiła Stefanika, pomnik Stuhra, grób Hodży — to są pamiątki pracy nad rozbudzeniem ducha narodowego Słowaków, pamiątki walki narodowej a ofiarnej. A my się chlubimy tem, że wszyscy ci trzej jako wreszcie cała plejada innych najlepszych synów naszego narodu myśliciele, poetów, działaczy, bojowników i cierpiętników słowackich — wyrośli na gruncie słowacko-ewangelickim i z ducha słowacko-ewangelickiego.

„Ale ta słowacko-ewangelicka tradycja nakłada na nas i ważne obowiązki i wielką odpowiedzialność. My Was dziś chcemy, Panie Prezydencie, zapewnić, że jesteśmy teraz — a w przyszłości będziemy świadomi tych obowiązków i tej odpowiedzialności.

„Panie Prezydencie! Z ust Waszych słyszeliśmy nieraz piękne i zacne słowa, że całą swoją osobą stoicie za Słowacją. Raczcie tu pod Tatrami w tem to liptowskim, tak wiernym pod względem narodowym kraju, przyjąć nasze zapewnienie, że my, Słowacy-ewangelicy, i jako społeczność i jako kościół, stoimy i stać będziemy przy Was, oddani swemu narodowi, swej Słowacji i wierni swojej drogiej Czeskosłowackiej Republice. — Witamy Was!"

Oba przemówienia powyższe podajemy za słowackiem pismem ewangelickiem „Straž na Sione". Tchnie z nich nuta szczerości i wzajemnego zrozumienia oraz głębokiego szacunku Tak w obecności przedstawicieli władz i kleru rzymsko-katolickiego — przemawiali dwaj wolni obywatele, z których jednego los postawił na czele Kościoła Reformacji luterskiej w demokratycznej niezależnej republice — a drugiego wyniósł naród jako prezydenta na szczyt władzy państwowej tejże republiki.

Z PRASY

Kler rzymsko-katolicki zwraca się o pomoc do Władz Państwowych.

Katolicka Agencja Prasowa ogłasza następujący komunikat:

„Urzędy prokuratorskie i administracyjne mają wiele kłopotu z duchownymi sekciarskimi z t. zw. kościołów narodowych, założonych przez Hodura i Farona. „Duchowni" ci rekrutują się cześciowo z różnych wypędków z seminarjów duchownych i klasztorów, częściowo z aferzystów, zazwyczaj nie posiadają ani wychowania ani wykształcenia wymaganego do stanu duchownego. Oczywiście gorszące zachowanie się duchownych sekciarskich, ich wystąpienia demagogiczne, często o posmaku komunistycznym, obniżają w masach świętości i uczucia religijne, torując drogę agitatorom wywrotowym.

„Czas wielki, aby władze nasze już nie tylko w imię poszanowania uczuć religijnych, ale również w dobrze zrozumianym interesie państwowym, w imię ładu i moralności publicznej, ukróciły swawolę sekciarskich duchownych, aby nie zezwalały im na noszenie szat kapłańskich katolickich, na bezprawne używanie nazwy „księży", „biskupów", co łatwo wprowadza w błąd naszą ludność".

W ten sposób czynniki katolicko klerykalne zwalczają tych, których same sobie, we własnych zamkniętych seminarjach wykształciły i wychowały. Teraz wzywają przeciwko nim policję na pomoc i oskarżają swych konkurentów i rywali o działalność wywrotową i komunistyczną, co nie zupełnie pokrywa się z prawdą.

Wiemy, że Kościół Narodowy Katolicki Polski w Ameryce ma wielkie zasługi w utrzymaniu wśród swych wiernych uczuć patryotycznych i ofiarności dla Macierzy. O komuniźmie wśród nich — nikt nie słyszał.

Że zaś w seminarjach duchownych rzymsko-katolickich — kształci się wiele „wypędków" — o tem niedawno donosiła „Polska Zachodnia", opisując stosunki w niemieckim seminarjum duchownem w Krakowie. I my też coś niecoś o tem powiedzieć możemy. Z dziesiątków księży katolickich, którzy w ciągu ostatnich lat 20 zmienili wyznanie i wstąpili na wyższe ewangelickie studja teologiczne — ani jeden nie mógł temu podołać. Wszyscy pragnęli zaciągnąć się w szeregi duchowieństwa ewangelickiego, lecz ani jeden nie okazał należytego charakteru, ani jeden nie dorównał wymaganemu poziomowi inteligencji i moralności. Wielu natomiast wobec trudności zawrócili z połowy drogi, upokorzyli

się przed tem, czem pogardzili, i wrócili na swe dawne stanowiska. Wszak i dziś tych „wypędków" duchownych pogardliwie nazywanej „Sekty Hodura i Farona"— kościół rzymsko-katolicki chętnie i z otwartemi ramionami przyjmuje i nadaje im godności i stanowiska, jeżeli tylko zechcą zdradzić swe nowe otoczenie i powrócić do starych stosunków. Nie lepiej przeto byłoby zachować godność i wyrozumiałość z przebaczeniem w duchu Chrystusowym wobec tych „wypędków", których się wychowało, niż nimi pomiatać, mścić się na nich i pogardzać nimi, a to jedynie dlatego, że modlą się do Boga i wzywają Chrystusa według swoich własnych form i we własnym polskim języku, a nie według form rytuału rzymskiego i w niezrozumiałym języku łacińskim?

Pisma doniosły, że Komisarz rządu m. Warszawy Wł. Jaroszewicz wydał decyzję rozwiązującą Polski Związek Myśli Wolnej oraz wszystkie oddziały, znajdujące się na terenie całego kraju.

Motywy decyzji, rozwiązującej wszystkie organizacje wolnomyślicielskie, stwierdzają, że działalność, zarówno centrali, jak i wszystkich oddziałów Polskiego Związku Myśli Wolnej, wykraczała przeciwko obowiązującym prawom oraz zagrażała bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu w państwie.

Poza centralą warszawską znajdowało się na prowincji 20 oddziałów polskiego Związku Myśli Wolnej, a m. in. w Katowicach, Krakowie, Poznaniu, Lwowie, Łodzi, Łomży, Ostrowie Wielkopolskim i t d. Prezesem Zarządu głównego związku wolnomyślicieli był prof. dr. Zygmunt Radliński, zaś wiceprezesem prof. Czarnocki.

Wobec wydania decyzji, rozwiązującej Polski Związek Myśli Wolnej wysłano polecenie do wszystkich urzędów wojewódzkich i starościńskich w miejscowościach, gdzie znajdują się oddziały tego związku, zawiadamiające o rozwiązaniu centrali dziś na terenie całego kraju, w związku ze wspomnianą decyzją, nastąpi całkowita likwidacja wszystkich komórek wolnomyślicielskich.

Od dłuższego czasu czynniki katolicko klerykalne w podległej sobie prasie atakowały polskich wolnomyślicieli, domagając się od władz zamknięcia ich organów prasy i organizacyj. Wreszcie — nastąpiła wyżej wspomniana likwidacja. Czy takie sprawy zwalcza się środkami policyjnemi — to kwestja; podobną również jest kwestją, co lepsze: jawność i legalna działalność taka, czy konspiracyjna; — kościół ewangelicki — wolnomyślicielstwa się nie obawiał i nie obawia; czy tej obawy pozbyło się duchowieństwo rzymsko-katolickie obecnie po zamknięciu związku wolno myślicieli — wątpimy.

Z Tow. Pol. Młodz. Ewang.

Wydział Zebrań Towarzyskich zawiadamia, że w niedzielę dnia 20 grudnia b. r. o godz. 19-ej urządza

Wieczór wigilijny

na który serdecznie wszystkich zaprasza.
Wstęp dla członków 50 gr. dla gości 80 gr.

Dnia 31 grudnia b. r. odbędzie się tradycyjny

Wieczór Sylwestrowy

W związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia Towarzystwo przystąpiło do wypieku

opłatków

które nabywać można w Kancelarji Kościelnej w godzinach urzędowych oraz w siedzibie T-wa, plac Mirowski Nr. 4 we wtorki, czwartki i soboty od godz. 20-ej do 22-ej.

Na mocy Ustawy, która obowiązywać będzie od dnia 27.XII.1936 r. prawo głosowania przy wyborach do władz kościelnych będą mieli wszyscy mężczyźni i kobiety, którzy opłacili składkę kościelną za rok ostatni. Wobec powyższego Kolegium Kościelne wzywa wszystkich członków Zboru bez różnicy płci, którzy ukończyli 24 lata, aby do końca roku bieżącego wpłacili składkę kościelną, jeżeli w przyszłym roku chcą korzystać z praw, jakie nadaje im nowa Ustawa kościelna.

Ponieważ kobiety w r. 1936 z praw członków nie korzystały, pragnąc umożliwić najszerszym warstwom wykorzystanie nadanych praw, składkę kościelną za ten rok dla kobiet w drodze wyjątku ustala się na minimum zł. 1.— (jeden) z ulgowym terminem wpłacania do dnia 15 stycznia 1937 r.

Składki kościelne wpłacać można w kancelarii kościelnej w dni powszednie od godz. 9 — 5 pp., w niedziele od 11 — 1 pp.; przez P. K. O. numer 8252 lub na ręce upoważnionych inkasentów, których na żądanie telefoniczne N. 608-26 wysyłamy pod wskazany adres.

Prezes
(—) L. J. Evert—Senator.

Sekretarz
(—) R. Goller.

Wiadomości z kościoła i ze świata

Z KONSYSTORZA. Zwyczajem lat ubiegłych i w tym roku Zarząd Stowarzyszenia Misji Wewnętrznej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce dla zwalczania żebractwa, włóczęgostwa, demoralizacji młodzieży i t.p. zwraca się za pośrednictwem Konsystorza do Przewielebnych i Wielebnych Ks.Ks. Pastorów Okręgu Konsystorskiego o dokonanie w dniu Nowego Roku 1937 we wszystkich naszych kościołach i domach modlitw kolekty na rzecz utrzymywanej przez wymienione Stowarzyszenie Kolonii robotniczej w Czyżeminku w powiecie Łódzkim, przyczym nadmienia, że wyśle do wszystkich parafii blankiety czekowe celem przesyłki zebranych kolekt pod adresem p. Dyr. H. Thommena: Pabianice, ul. Piłsudskiego 5.

Jak wynika z prośby Zarządu Stowarzyszenia, kolekta ta jest dla Stowarzyszenia bardzo potrzebna, gdyż po objęciu dzierżawy folwarku Czyreczyna działalność kolonii robotniczej znacznie się powiększyła, a ofiary na rzecz kolonii z biegiem czasu z powodu kryzysu gospodarczego się zmniejszyły.

W przychyleniu się do tej prośby Konsystorz i tym razem poleca Księżom Pastorom powyższą kolekte, ze względu na dostatecznie już znane Im z poprzednich okólników Konsystorza cele Stowarzyszenia i na motywy, przemawiające za jego poparciem.

Z EWANGELICKIEGO KOŚCIOŁA GARNIZONOWEGO. W IV-ą niedzielę Adwentu dn. 20. XII. odbędzie się w ewang. Kościele Garnizonowym nabożeństwo ze spowiedzią i Komunją św. o godz. 9.30 rano tak dla wojskowych, jak i dla osób cywilnych.

Sprostowanie

W recenzji: *„Z polemicznej areny"* (patrz Nr. 50 „Głosu Ewang"), wiersz 1 należy czytać: *„batalii"*, zamiast „brutalii", wiersz 3 ma być: *„Z biblią"*, a w wierszu 24 od końca zamiast: „najlepiej", ma być: *„najlepszej"*.

„Wobec upływu kadencji Kolegium Kościelnego w dn. 1.XI. r. b. Prezydium Kolegium Kościelnego w dniu 2 b m. postanowiło zwołać do kościoła na dzień 20 grudnia 1936 r. o godz. 1 pp. Ogólne Zebranie Zboru w celu dokonania wyborów Kolegium Kościelnego oraz Reprezentantów Zboru.

Prawo głosowania mają ci członkowie Zboru (mężczyźni), którzy opłacili składkę kościelną na rok bieżący.

Karty wejścia na Ogólne Zebranie Zboru wydawane będą w kancelarii kościelnej od godz. 9 ej do 2 pp. i 4 do 5 pp. w dni powszednie oraz w niedzielę od godz. 11 — 1 pp., począwszy od 13 b. m. W dniu 20 b. m. karty wstępu wydawane będą od godz. 11 — 1 pp. Członkowie Zboru, niezaopatrzeni w karty wejścia, uczestniczyć w Ogólnem Zebraniu nie mogą"

Sekretarz *R. Goller.* Prezes *J. Evert.*

Komitet do pokrycia dachu kościelnego miedzią

Komitet do pokrycia dachu kościelnego miedzią otrzymał w dalszym ciągu do dnia 12 grudnia r. b. następujące ofiary od osób niżej wymienionych.

Piotr Rondio, Pyry 10 zł., Ryszard Goller 5, Eryk Hagel 1, Gustaw Hahn 5, Władysław i Stefanja Heinrichowie 100, Henrykowie Schwotzerowie, Brwinów 10, Emilostwo Brykiet 10, Gustaw Wirth 5, Bronisław Elandt 15, Ryszard Preuss, Kwaśno 25, Jan Schultz 5, Wilhelm Lieder 20, Józefa Wild 20, Jan Kozieł 100, Stefan Laube 10, Karol Chobot XI rata 2, Marja Zdzieszyńska 5, W.H. 5, Julja Herman na oświetlenie krzyza 2 zł.

Kolegjum Kościelne uchwaliło, że przy opłacie za czynności kościelne mają być pobierane przez kancelarję kościelną pewne dopłaty na spłatę długu, zaciągniętego na pokrycie dachu kościelnego miedzią. Do dnia 12.XII.1936 kancelarja kościelna zainkasowała tą drogą 25 zł.

W Nr. 50 naszego pisma z dnia 13 grudnia zaszła omyłka w wykazie ofiar, otrzymanych przez Komitet do dnia 30 listopada, a mianowicie przez niedopatrzenie drukarni opuszczone zostały następujące pozycje: Adolf Rast, Ożarów 5 zł., Anna Tschirschnitz 25, Ks. Wilhelm Ostermann, Andrzejów 5, Otton Wolfram 5, Bolesław Wolff 50, Dr. Jan Koelichen 15, Amalja Bernhard 5, Henryk Braun 15, Jerzy Will 15, — za pośrednictwem p. inż. Woldemara Richtera (III rata): Helena Neuhauser 2 zł., Olga Neuhauser 2, Edward Neuhauser 2, Paweł Richter 20, Fanny Richter 50, Elżbieta Richter 25, Jerzy Richter 25, Edmund Pross 5, Woldemar Richter 25, Herman Richter 20; — Józef Wejt 4, Alfred Umgelter 5, Alfred Stegner 20, Karol Chobot 2 (X rata), dla uczczenia pamięci ś. p. Adolfa Pecnika w V rocznicę jego zgonu, Emilja i Eugenja Pecnik 10 zł., Zw. Pol Betleem 25, Rudolf Firla 20, Teodor Eberlein 10.

Porządek nabożeństw.

w kościele parafialnym przy ul. Królewskiej.

Dnia 20 grudnia IV Adwent.

godz. 9 rano nabożeństwo w kaplicy szpitalnej Ks. Michelis.
„ 9.15 „ „ naboż. szkolne Ks. pref. Krenz.
„ 9.30 „ „ w kościele niemieckie (Fil. 4, 4 — 7. Łuk. 1. 16. 17) Ks. wik. Wittmeyer.
„ 11.30 „ „ w kościele główne Ks. pastor Michelis.
„ 10.30 „ „ w Tabicie w Skolimowie z Kom. Św. Ks. diakon Ruger.
„ 10,30 „ „ w świetlicy (Grochowska 73) Jadwiszczok.
„ 3,30 „ „ (Grochowska 73) dla dzieci Jadwiszczok.
„ 3,30 pp. „ (Żytnia 36) dla dzieci Ks. diakon Ruger.

Dnia 24 grudnia Wigilia świąt Narodzenia Pańskiego.

godz. 3 pp. nabożeństwo w kościele niemieckie Ks. diakon Rüger.
„ 4,30 pp. „ w kościele główne Ks. pastor Loth.
„ 4.— „ „ we Włochach Ks. wik. Hławiczka.
„ 5.— „ „ na Nowym Bródnie Ks. diakon Rüger.
„ 5.— „ „ w świetlicy (Grochowska 73) Jadwiszczok.
„ 6.— „ „ w Pruszkowie Ks. wik. Wittmeyer.
„ 5,30 „ „ w Tabicie w Skolimowie Ks. p. Michelis.
„ 7 wiecz „ w kaplicy szpitalnej Ks. diakon Rüger.

Dnia 25 grudnia I Święto Narodzenia Pańskiego.

godz. 9 rano nabożeństwo w kaplicy szpitalnej Ks. diakon Rüger
„ 9.30 „ „ w kościele niemieckie (Jan 1, 1 — 14. I Tym. 3. 16) Ks. pastor Loth.
„ 11.30 „ „ w kościele główne Ks. pastor Michelis.
„ 10.30 „ „ w Tabicie w Skolimowie Ks. Hławiczka.
„ 11.— „ „ w świetlicy (Grochowska 73) Ks. d. Rüger.
„ 11.— „ „ na Nowym Bródnie Ks. wik. Wittmeyer.
„ 11.30 „ „ we Włochach Ks. pref. Krenz.

UWAGA. Nabożeństwa w I Święto są bez Komunii Św. Żadne czynności nie są tego dnia załatwiane.

Dnia 26 grudnia II Święto Narodzenia Pańskiego

godz. 11.30 rano nabożeństwo w kościele główne (Jan 3. 16 — 18. I Tym. 1. 15 — 17. Ks. diakon Rüger.
„ 11 „ „ z Komunją Św. w świetlicy Wolskiej.
„ 10.30 „ „ w świetlicy (Grochowska 73) Jadwiszczok.

Dnia 27 grudnia Niedziela po św. Narodz. Pańskiego.

godz. 9 rano nabożeństwo w kaplicy szpitalnej Ks. diakon Rüger.
„ 11.30 „ „ w kościele główne (Łuk. 2, 25 — 32. Ps. 103, 1 — 18. Ks. diakon Rüger.
„ 10.30 „ „ w Tworkach.
„ 10.30 „ „ w Tabicie w Skolimowie Ks. Michelis.
„ 10,30 „ „ w świetlicy (Grochowska 73) Jadwiszczok.
„ 6,30 wiecz. „ w świetlicy (Żytnia 36) ew. Burchardt.

Dnia 31 grudnia Wieczór Sylwestrowy.

godz. 5 wiecz nabożeństwo w kośc. niemiec. (Ps. 90) Ks. Michelis.
„ 6.30 „ „ w kościele główne (Ps. 90) Ks. p Loth.
„ 6. — „ „ w Pruszkowie Ks. diakon Rüger.
„ 10,30 „ „ w sali konfirm. Ks. p. Michelis i ks. Krenz.

Dnia 1 stycznia 1937 roku Nowy Rok.

godz. 9 rano nabożeństwo w kaplicy szpitalnej Ks. pastor Loth.
„ 9,30 „ „ w kościele niemiec. (Ps. 121. Mat. 28. 30 Ks. diakon Rüger.
„ 11.30 „ „ w kościele główne (Ps. 121. Mat. 28. 30. Ks. pastor Michelis.
„ 10,30 „ „ w Tabicie w Skolimowie Ks. w. Wittmeyer.
„ 10.30 „ „ w świetl. (Grochowska 73) Ks. Hławiczka.
„ 11.30 „ „ we Włochach Ks. pref. Krenz.

W Ewang. Kościele Garnizonowym
(Puławska 4)

Dnia 20 grudnia 1936 r. o godz. 9.30 rano nabożeństwo połączone ze spowiedzią i Komunją świętą dla wojskowych i dla osób cywilnych.
Dnia 24 grudnia 1936 r. o godz. 16-ej nabożeństwo Wigilijne Ks. Sen. Gloeh.
„ 25 „ „ „ 10-ej I Dzień Świąt Narodzenia Pańskiego Ks. Sen. Gloeh.
„ 26 „ „ „ 10-ej II Dzień Świąt Narodzenia Pańskiego. Ks. Sen. Gloeh.

W II dzień Świąt, to jest dnia 26 grudnia 1936 r. zaraz po nabożeństwie, staraniem Koła Opieki nad Żołnierzem Ewangelikiem, zostanie urządzone „Gwiazdkowe przyjęcie" dla szeregowych ewangelików.

Dnia 27 grudnia 1936 r. o godz. 10-ej nabożeństwo Niedzielne. Ks. Stoy.
„ 31 „ „ „ 17.30 nabożeństwo Sylwestrowe. Ks. Sen. Gloeh.
„ 1 stycznia 1937 r. „ 10-ej nabożeństwo Noworoczne. Ks. Sen. Gloeh.
„ 3 „ „ „ 10-ej nabożeństwo. Ks. Stoy.
„ 6 „ „ „ 10-ej Święto Epifanii.

Wiadomości statystyczne urzędu parafialnego

Ochrzczono: 1 dziewczynkę i 1 neofitkę.

Ślub zawarli: Eugeniusz Liess (e-a) z Hanną, Zofią Lipską (r-k).

Zmarli: Leokadia Klut 2 m. i 12 dni; Emilia Kowalska z d. Bąk l. 82; Tomasz Feller l. 60; Marianna, Bronisława Braun l. 55; Emilia Tuzinkiewicz z Bademanów l. 72.

Najciekawsze audycje Polskiego Radia w Warszawie.

od dnia 20. XI. do 26. XII. 36 r.

Niedziela dn. 20. XII. 1936 r. 8.00 Audycja 9.00 Transmisja 10.30 Koncert 12.03 Poranek muzyczny 14.45 „Audycja dla wsi" 15.15 Koncert 16.00 „Tragedia Sokratesa" 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie" 19.00 Szkic literacki 19.20 Muzyka 21.00 „Na wesołej lwowskiej fali" 22.00 Koncert 23.00 Muzyka taneczna.

Poniedziałek. dn. 21. XII 1936 r. 11.30 Audycja dla szkół 12.03 Koncert 15.15 Płyty 5.55 „Wszystkiego po trochu" 16.30 Koncert 17.00 Odczyt 17.15 „Tragedia Sokratesa" 19.00 Audycja żołnierska 19.30 Koncert 21.00 Muzyka lekka 21.30 Koncert 22.30 Muzyka ludowa 23.00 Muzyka taneczna.

Wtorek dn. 22 XII. 1936 r. 11.30 Audycja dla szkół 12.03 Płyty 15.15 Muzyka lekka 16.30 Koncert 17.00 „Dni powszednie państwa Kowalskich" 17.15 Franciszek Schubert: Trio op. 99 B-Dur 19.00 „Dyskutujmy" 19.20 Koncert symfoniczny 22.30 Kwadrans poezji 22.45 Muzyka taneczna.

Środa dn. 23. XII. 1936 r. 12.03 Koncert orkiestry 15.15 Płyty 16.'0 Audycja dla dzieci 17.00 Odczyt 17.15 Fragmenty z operetek 19.00 „Bitwa pod Łowczówkiem" 19.20 Trio Polskiego Radia 20.00 Włoskie piosenki „21.00 Opowieść o Chopinie" 21.40 Romanse i ballady Roberta Schumanna 22.10 Mała Orkiestra 23.00 Muzyka taneczna.

Czwartek dn. 24. XII. 1936 r. 11.30 „Śpiewajmy kolędy" 12.03 Muzyka salonowa 14.58 „Kolędy różnych narodów" 16.30 Koncert 17.00 Słuchowisko 17.30 „Przed wigilią" 17.45 Kolędy Adama Sołtysa 18.15 Przemówienie wigilijne 18.20 „Wigilia w kraju i za granicą" 18.55 „Pójdźmy wszyscy do Betleem" 20.00 Audycja 20.10 Koncert solistów 21.30 „Legenda wigilijna o białym młodzieńcu i grzecznej pannie" 22.00 „Weinachtsoratorium" 23.10 „Wigilia wieszczów" 23.50 Pasterka z bazyliki gnieźnieńskiej.

Piątek dn. 25. XII. 1936 r. 8.00 Audycja poranna 8.35 „1000 taktów muzyki" 9.35 Płyty 12.03 „Zapraszamy dzieci na ciasto z rodzynkami" 12.35 Koncert rozrywkowy 14.30 Polska Kapela Ludowa 15.35 Koncert 16.45 „Misterium o Narodzeniu Pańskim" 17.30 Wesoła audycja świąteczna 18.00 Orkiestra 19.05 „Wesołe pastorałki" 19.35 Koncert solistów 20.35 Kurant staroświecki 21.15 „Płyta za płytą" 22.00 „Pieczone gołąbki" 22.45 „Taniec za tańcem".

Sobota dn. 16. XII. 1936 r. 10.30 Koncert rozrywkowy 1 .03 Koncert 14.00 „Jasełka regionalne" 14.40 Pogodna muzyczka 15.30 Słuchowisko dla dzieci 16.00 „Suita pastoralna" 17.00 „Kukułka wileńska" 17.30 Orkiestra 19.00 „Audycja dla Polaków zagranicą" 19.30 Felieton 19.45 „Nowe Krakowiaki".

Nowa Ustawa o Stosunku Państwa do Kościoła E.-A. wyszła w oddzielnej broszurze i będzie do nabycia w Adm. Głosu Ew. (Warszawa, Puławska 4) za nadesłaniem 50 gr.; oraz porto 5 gr., które przesyłać można w znaczkach pocztowych lub na PKO. Nr. 1508.

USTAWA

z dnia 25 listopada 1936 r. o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 34. (1) O ile przepisy państwowe powierzają sądownictwu duchownemu orzekanie w sprawach małżeńskich, Konsystorz Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego sądzi w pierwszej i ostatniej instancji sprawy o nieważność lub rozwiązanie małżeństwa zgodnie z prawodawstwem państwowym.

(2) Do czasu wprowadzenia ogólnopaństwowego prawa małżeńskiego Konsystorz stosuje przy rozpoznaniu spraw o nieważność lub rozwiązanie małżeństwa przepisy państwowe, obowiązujące w tej mierze na poszczególnych obszarach Rzeczypospolitej Polskiej.

(3) Przepisy o ustroju sądownictwa kościelnego tudzież o postępowaniu sądowym będą wydane przez Synod i zatwierdzone przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświec nia Publicznego oraz Ministra Sprawiedliwości. Do czasu wydania tych przepisów pozostają w mocy przepisy dotychczasowe.

(4) Skutki prawne wyroków Konsystorza w sprawach małżeńskich określa prawodawstwo państwowe.

Art. 35. (1) W sprawach o unieważnienie lub rozwiązanie małżeństwa prokurator może zgłaszać swe wnioski. Szczegółowe przepisy o stosunku prokuratora do Konsystorza Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego będą wydane po zasięgnięciu opinii Konsystorza w osobie jego Prezesa, przez Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(2) W sprawach, przewidzianych w artykule niniejszym, Konsystorz na wniosek prokuratora jest obowiązany powziąć postanowienie w przedmiocie swej właściwości. Na to postanowienie Prokurator może złożyć zażalenie do Sądu Najwyższego w ciągu siedmiu dni od daty zawiadomienia. Do czasu uprawomocnienia się wspomnianego postanowienia albo rozstrzygnięcia kwestii właściwości przez Sąd Najwyższy, nie można wydać wyroku w sprawie; wyrok, wydany wbrew powyższemu przepisowi, jest z samego prawa nieważny.

(3) Prokurator wnosi zażalenie do Konsystorza, który obowiązany jest przedstawić je w ciągu siedmiu dni wraz z aktami sprawy do Sądu Najwyższego.

Art. 36. Do czasu jednolitego uregulowania prowadzenia akt stanu cywilnego w całym Państwie, duchowni zajmujący stanowiska proboszczów, prowadzą księgi stanu cywilnego (metrykalne) stosownie do obowiązujących przepisów państwowych i w granicach przez nie ustalonych. W tym zakresie proboszczowie podlegają nadzorowi i zarządzeniom właściwych władz państwowych.

Art. 37. Językiem urzędowania władz i urzędów kościelnych jest język państwowy. W stosunku do osób i instytucji, zwracających się do władz i urzędów kościelnych w języku niepaństwowym, władze te i urzędy posługiwać się mogą językiem petenta.

Art. 38. (1) Konsystorz w zakresie sądownictwa małżeńskiego, sprawowanego w myśl art. 34 niniejszego dekretu, oraz duchowni, sprawujący funkcje urzędników stanu cywilnego, używają pieczęci z godłem państwowym.

(2) Poza tym używają władze i urzędy Kościoła Ewangelicko Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej własnych pieczęci z godłami kościelnymi i napisem w języku państwowym.

(3) W stosunkach wewnętrznokościelnych dopuszczalne są nadto inne z dawnych czasów używane pieczęcie.

(4) Wzory pieczęci zatwierdza na wniosek Konsystorza Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 39. (1) Konsystorz obowiązany jest przesyłać na żądanie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wykazy i sprawozdania.

(2) Odpisy protokółów posiedzeń Synodu przesyłane są do wiadomości Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego najdalej w cztery tygodnie po ukończeniu bieżących posiedzeń.

(3) O dokonanych wyborach Konsystorz zawiadamia właściwą władzę administracji ogólnej w dwa tygodnie po zatwierdzeniu wyborów.

Art. 40. Urzędowym organem Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej jest wydawany w Warszawie w języku państwowym „Dziennik Urzędowy Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej"; urzędowe przekłady zarządzeń i enuncjacji władz kościelnych będą zamieszczane w dodatku.

Art. 41. (1) W niedziele i święta kościelne odmawiać będą duchowni Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego podczas nabożeństwa modlitwę za pomyślność Rzeczypospolitej Polskiej i jej Prezydenta według tekstu, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Przed ogłoszeniem tekstu w tym Dzienniku tekst przedłożony będzie przez Biskupa Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(2) W dni świąt państwowych duchowni będą odprawiali uroczyste nabożeństwa, po których będzie odegrany lub odśpiewany hymn modlitewny: „Boże coś Polskę" w obecności celebrującego duchowieństwa.

Art. 42. (1) Do czasu ukonstytuowania się władz kościelnych na zasadach, us alonych dekretem niniejszym i Zasadniczym Prawem Wewnętrznym, dotychczasowe władze kościelne sprawują swe czynności.

(2) Z chwilą wejścia w życie dekretu niniejszego dotychczasowy Superintendent Generalny zostaje z mocy prawa Prezesem Konsystorza do czasu wyboru Biskupa, korzystając zarazem z uprawnień tego ostatniego. Prezes Konsystorza wyda odpowiednie przepisy i zarządzenia celem ukonstytuowania się w najkrótszym czasie naczelnych władz kościelnych przewidzianych dekretem niniejszym i Zasadniczym Prawem Wewnętrznym.

(3) Pierwszy Synod będzie zwołany na pierwszą sesję wyłącznie w celu wyboru radców Konsystorza, członków Wydziału Synodalnego, delegatów do Kolegium Wyborczego, przewidzianego w art. 17 i 19, po czym sesja ulega zamknięciu z mocy prawa.

(4) Zmiany w Zasadniczym Prawie Wewnętrznym Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, ustalonym przez Komisję Synodalną jako prawną reprentację tego Kościoła, wyłonioną przez Synod Konstytucyjny, i uznanym przez Państwo w drodze rozporządzenia Rady Ministrów (art. 1 ust. (2) — wymagają uchwały Synodu (art. 18) i uznania we wspomnianym trybie.

Art. 43 (1) Z dniem wejścia w życie dekretu niniejszego tracą moc wszystkie dotychczasowe przepisy w przedmiotach dekretem niniejszym i Zasadniczym Prawem Wewnętrznym objętych.

(2) W wypadkach, w których dekret niniejszy lub Zasadnicze Prawo Wewnętrzne przewidują wydanie no-

wych przepisów, do czasu wejścia ich w życie, przepisy dotychczasowe pozostają w mocy, nie dłużej jednak niż na rok od chwili wejścia w życie dekretu niniejszego.

Art. 44. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 45. Dekret niniejszy wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *W. Świętosławski*

Załącznik do art. 22 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 25 listopada 1936 r. (poz. 613)

WYKAZ

diecezji, parafii i filiałów oraz ustalonych stanowisk duchownych w Kościele Ewangelicko-Augsburskim w Rzeczypospolitej Polskiej.

Diecezje, parafie, filiały	Stanowisko duchowne				
	Senior	Proboszcz	Diakon	Adiunkt	Wikariusz
I. Diecezja Warszawska	1	—	—	—	—
Parafia Lipiny-Wola Młocka	—	1	—	—	—
„ Łowicz	—	1	—	—	—
Filiał Kutno	—	—	—	—	—
Parafia Mława-Działdowo	—	1	—	—	—
„ Nasielsk	—	1	—	—	—
„ Nowy Dwór	—	1	—	—	1
„ Paproć Duża	—	1	—	—	—
„ Pilica	—	1	—	—	—
„ Przasnysz	—	1	—	—	—
„ Pułtusk	—	1	—	—	—
„ Radzymin	—	1	—	—	—
„ Rawa Mazowiecka	—	1	—	—	—
„ Sadoleś Płatkownica	—	1	—	—	—
„ Stara Iwiczna	—	1	—	—	1
Filiał Błędów	—	—	—	—	—
Parafia Warszawa	—	2	1	1	2
„ Warszawa-Praga	—	1	—	—	—
„ Węgrów	—	1	—	—	—
„ Żyrardów	—	1	—	—	1
Filiał Karolew	—	—	—	—	—
II. Diecezja Płocka	1	—	—	—	—
Parafia Chodecz	—	1	—	—	—
„ Gąbin	—	1	—	—	—
„ Gostynin	—	1	—	—	—
„ Iłów	—	1	—	—	—
Parafia Lipno	—	2	—	—	1
Filiał Orłowo	—	—	—	—	—
„ Łąkie	—	—	—	—	—
Parafia Michałki	—	1	—	—	—
„ Makowisko	—	1	—	—	—
Filiał Skrzypko-Jackowo	—	—	—	—	—
Parafia Nowa Wieś	—	1	—	—	—
„ Ossówka	—	1	—	—	1
Filiał Brzozówka	—	—	—	—	—
Parafia Płock	—	1	—	—	—
Filiał Dobrzyń n. W.	—	—	—	—	—
Parafia Przedecz	—	1	—	—	—
„ Rypin	—	1	—	—	1
„ Secymin	—	1	—	—	—
„ Siemiątkowo	—	1	—	—	—
„ Sierpc	—	1	—	—	—
„ Wyszogród	—	1	—	—	—
Filiał Płońsk	—	—	—	—	—
III. Diecezja Kaliska	1	—	—	—	—
Parafia Babiak	—	1	—	—	—
„ Dąbie	—	1	—	—	—
„ Grodziec	—	1	—	—	—
„ Izbica Kujawsk	—	1	—	—	—
„ Kalisz	—	1	—	—	1
„ Koło	—	1	—	—	—
„ Konin	—	1	—	—	—
„ Maślaki	—	1	—	—	—
„ Prażuchy	—	1	—	—	—
„ Sobiesęki	—	1	—	—	—
„ Sompolno	—	1	—	—	1
Filiał Ludwikowo	—	—	—	—	—
„ Kozy	—	—	—	—	—
Parafia Stawiszyn	—	1	—	—	—
Filiał Józefów	—	—	—	—	—
Parafia Turek	1	—	—	—	—
„ Władysławów	1	—	—	—	—
„ Zagórów	1	—	—	—	—
Filiał Lisewo-Pyzdry	—	—	—	—	—
Parafia Zduńska Wola	1	—	—	—	1
Filiał Sieradz	—	—	—	—	—
IV. Diecezja Piotrkowska	1	—	—	—	—
Parafia Bełchatów	—	1	—	—	—
Filiał Poździennice	—	—	—	—	—
Parafia Częstochowa	—	1	—	—	1
Filiał Zawiercie	—	—	—	—	—
Parafia Kleszczów	—	1	—	—	—
„ Łask	—	1	—	—	—
„ Piotrków	—	1	—	—	—
Filiał Kamocin	—	—	—	—	—
Parafia Radomsko-Dziepółć	—	1	—	—	—
„ Tomaszów	—	1	1	—	1
„ Wieluń	—	1	—	—	—
V. Diecezja Lubelska	1	—	—	—	—
Parafia Brześć n. B.	—	1	—	—	—
Filiał Pińsk	—	—	—	—	—
Parafia Cyców	—	1	—	—	—
„ Chełm	—	1	—	—	—
„ Kielce	—	1	—	—	—
Filiał Pilica	—	—	—	—	—
„ Przeczów	—	—	—	—	—

Prenumerata „Głosu Ewangelickiego" wynosi: kwartalnie 3 zł, miesięcznie 1 zł. Wpłacać można w administracji. — Na ręce ks. seniora Plebania przy Ewang. Kościele Garnizonowym Puławska 4. Adres dla czasopism zamiennych i listów do redakcji: Puławska 4. tel. 8.90-15.

Redaktor i Wydawca: **Ks. senior FELIKS GLOEH**

Drukarnia „Głosu Ewangelickiego", Warszawa, Puławska 4, tel. 8. 90-15.